

دستورالعمل همکاری بین کتابخانه‌ای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مقدمه:

در عصر حاضر که عصر همکاری‌های علمی و فعالیت‌های شبکه‌ای به شمار می‌آید، هیچ کتابخانه‌ای به صورت مستقل، توان پاسخگویی کامل به نیازهای اطلاعاتی مراجعان خود را ندارد. به‌همین دلیل کتابخانه‌ها به راهکارهایی روی آورده‌اند که بتوانند در چارچوب توافقی‌ها و برنامه‌هایی، از منابع یکدیگر برای پاسخ به نیاز مراجعان خود استفاده کنند. این رویکرد که بیشتر به عنوان «همکاری بین کتابخانه‌ای» شناخته می‌شود، عبارت است از هرگونه فعالیتی که به صورت مشترک و با همکاری دو یا چند کتابخانه، با هدف تسهیل، بهبود و توسعه عملیات و افزایش توان کتابخانه‌ها در پاسخگویی به نیاز کاربران صورت گیرد.

بر این اساس، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی برای بهره‌گیری از منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه‌های واحدهای تابعه، اقدام به تهیه و پیشنهاد این آیین‌نامه برای راه‌اندازی نظام همکاری بین کتابخانه‌ای نموده است.

مزایا و فوائد همکاری بین کتابخانه‌ای:

- افزایش میزان دسترسی به منابع اطلاعاتی موجود در کتابخانه‌های تابعه سازمان؛
- کاهش هزینه و زمان دسترسی به منابع موجود در کتابخانه‌های همکار؛
- تسهیل دسترسی به منابع اطلاعاتی کتابخانه‌های عضو؛
- کاهش هزینه‌های کتابخانه‌ها با حفظ سطح خدمات؛
- افزایش خدمات کتابخانه‌ها و ارتقاء بهره‌وری؛
- افزایش میزان استفاده از منابع موجود در کتابخانه‌ها.

این آیین‌نامه با هدف همکاری متقابل و تبادل اطلاعات مورد نیاز جامعه استفاده‌کننده، در سطح سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و واحدهای تابعه تدوین شده است. اعضا (اشخاص حقوقی) موظف به رعایت موارد ذکر شده هستند:

۱. مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به‌عنوان هماهنگ‌کننده فعالیت‌های همکاری بین کتابخانه‌ای تعیین می‌شود.

۲. هریک از کتابخانه‌ها، نماینده رسمی خود را به‌عنوان رابط بین کتابخانه‌ها معرفی نمایند.
  ۳. کتابخانه‌های همکاری‌کننده و رابطین معرفی شده موظف به رعایت ضوابط کتابخانه مبدا می‌باشند.
  ۴. تمامی پژوهشگران، کارشناسان، اساتید و دانشجویان واحدهای تابعه برای استفاده از خدمات اطلاعاتی کتابخانه و وبسایت طرف مقابل باید مطابق ضوابط آن کتابخانه عمل نمایند.
  ۵. کتابخانه‌ها می‌توانند از منابع اطلاعاتی یکدیگر (شامل کتاب، نشریه و سایر اطلاعات علمی در قالب‌های چاپی و الکترونیکی) به‌صورت امانت، خدمات تصویربرداری، ارسال الکترونیکی و انتقال از روی سایت (Download) استفاده نمایند.
  ۶. نماینده می‌تواند در هر زمان تا سقف ۷ عنوان کتاب به‌مدت حداکثر ۱۵ روز به امانت بگیرد. بدیهی است در صورت رزرو نبودن کتاب‌ها، مدت امانت کتاب‌ها قابل تمدید خواهد بود.
  ۷. کتابخانه‌ها ملزم هستند اطلاعات کتابشناختی منابع اطلاعاتی خود را در فهرستگان جهاد کشاورزی تکمیل نموده و روزآمد نمایند.
  ۸. غیر از موارد فوق، کتابخانه‌ها می‌توانند با توافق یکدیگر از سایر امکانات و تجهیزات موجود در کتابخانه طرف مقابل استفاده نمایند.
  ۹. کتابخانه امانت‌گیرنده، مسئول بازگرداندن منابع امانی در مهلت مقرر خواهد بود و در صورت وارد شدن هرگونه خسارت احتمالی، مسئول پی‌گیری پرداخت هزینه آن می‌باشد.
  ۱۰. بهره‌گیران می‌توانند درخواست‌های امانت و تهیه نسخه چاپی و الکترونیکی از منابع کتابخانه‌ای را از طریق رابطین کتابخانه خویش نیز پی‌گیری نمایند.
- تبصره ۱:** تا زمان تکمیل اطلاعات کتابشناختی منابع علمی جدید در فهرستگان جهاد کشاورزی، هر کتابخانه ملزم است سیاهه‌ای از این منابع را در صفحه وبی کتابخانه خود یا مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی ارائه نماید.
- تبصره ۲:** در صورت تعلق گرفتن هزینه بر برخی از خدمات در فرآیند همکاری بین کتابخانه‌ای، نحوه پرداخت هزینه‌ها براساس ضوابط مورد توافق کتابخانه‌ها خواهد بود.
- تبصره ۳:** این آیین‌نامه برای تعیین سیاست‌های کلی همکاری‌های بین کتابخانه‌ای در سطح سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و واحدهای تابعه تهیه شده است.
- تبصره ۴:** این آیین‌نامه از زمان ابلاغ به مدت یک‌سال به صورت آزمایشی به اجرا درآمده و پس از این مدت مجدداً مورد بررسی قرار خواهد گرفت.